Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: **Tom de Kleer**	**Opgesteld door:** **Katy Elisabeth van Netten**, **MO Sociaal Domein**	
Besluitvormende vergadering: 9 november 2023	**Registratienummer collegebesluit:** 200688 - 2	**Raadsnummer** 2023-085
Titel / onderwerp: Toestemming Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland		

Samenvatting:
De gemeenten in Holland Rijnland voeren per 2023 de taken op het gebied van maatschappelijke zorg zoveel mogelijk lokaal of in subregionaal verband uit. Een klein aantal taken blijft gemeente Leiden voor de regio doen. Die taken noemen we de specialistische maatschappelijke zorg. Afspraken over de inhoud, verantwoordelijkheid en de financiering van deze regionale taken worden vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst.
De Samenwerkingsovereenkomst heeft de vorm van een centrumregeling. Deze vorm past bestuurlijk en juridisch het beste bij de ambities en wensen voor de samenwerking.

Elke gemeenteraad in Holland Rijnland heeft de mogelijkheid vooraf een zienswijze te geven bij het treffen van een gemeenschappelijke regeling waaraan de colleges deelnemen. Op 15 december 2022 heeft de raad besloten geen zienswijze in te dienen. De raad van de gemeente Leiden heeft wel een zienswijze ingediend en verzocht enkele wijzigingen aan te brengen met betrekking tot de onderwerpen toetreding, uittreding, opheffing en geschillen. Dit verzoek is in de Samenwerkingsovereenkomst verwerkt en ligt nu voor in de raden van Holland Rijnland voor toestemming om de Samenwerkingsovereenkomst aan te gaan. Het college stelt de raad voor om de toestemming te verlenen om de Samenwerkingsovereenkomst vast te stellen.

Voorgesteld besluit:
De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:

1. Toestemming te verlenen voor het sluiten van de herziene ontwerp-centrumregeling Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland. De aanpassingen zien toe op het in overeenstemming brengen met de aangepaste Wet gemeenschappelijke regeling per 1 juli 2022;
2. Het College van Burgemeester en wethouders toestemming te verlenen tot het vaststellen van de wijziging van de herziene ontwerp-centrumregeling Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding
De gemeenten in Holland Rijnland voeren per 2023 de taken op het gebied van maatschappelijke zorg zoveel mogelijk lokaal of in subregionaal verband uit. Een klein aantal taken blijft regionaal uitgevoerd worden. Afspraken over de inhoud, verantwoordelijkheid en de financiering van deze regionale taken zijn vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst. Deze afspraken zijn vastgelegd in bijgaande Samenwerkingsovereenkomst. Ook is vastgelegd op welke wijze de historische regionale budgetten voor maatschappelijke zorg die de gemeente Leiden de komende jaren nog ontvangt verdeeld worden over alle gemeenten. De Samenwerkingsovereenkomst heeft de vorm van een centrumregeling en valt daarmee onder de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Wgr. Deze vorm past bestuurlijk en juridisch het beste bij de ambities en wensen voor de samenwerking.

In de gemeenteraad van 15 december 2022 (registratienummer 200688) is besloten om geen zienswijze naar voren te brengen. De gemeenteraad van Leiden heeft wél een zienswijze ingediend. De gemeenteraad constateerde dat om de concept samenwerkingsovereenkomst Holland Rijnland in overeenstemming te brengen met de nieuwe Wgr, die 1 juli 2022 in werking is getreden, de artikelen over de toetreding van andere deelnemers, uittreding, opheffing en de geschillenregeling enige verduidelijking behoeften. Kern van de verduidelijking is dat gemeente Leiden expliciet aangewezen moet worden als centrumgemeente voor de taken die zij namens de andere gemeenten uitvoeren. De gemeenteraad van Leiden verzoekt de samenwerkingsovereenkomst hierop aan te passen. De herziene samenwerkingsovereenkomst is in overeenstemming gebracht met de Wgr en op de zienswijze aangepast. Deze aanpassingen zijn verwerkt zoals te zien in bijlage 3 (was-wordt lijst). Daarom wordt nu conform de Wgr toestemming gevraagd om de Samenwerkingsovereenkomst aan te gaan.

Beoogd (maatschappelijk) effect
Het organiseren van de samenwerking in Holland Rijnland gericht op specialistische voorzieningen maatschappelijke zorg zodat inwoners die door psychische of psychosociale problemen niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving, ondersteuning ontvangen gericht op:
- het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie;
- de stabilisatie van het psychiatrisch ziektebeeld;
- het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast;
- het afwenden van gevaar voor de inwoner zelf of voor anderen;

Deze ondersteuning kan in de eigen woonsituatie gegeven worden, op een specifiek daarvoor bestemde en geschikte woonlocatie of op een tijdelijke opvangplek.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis
- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Wet ‘Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen’.
- 2022-123 Raadsbesluit zienswijze Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland

Participatie / betrokken partijen / personen
- De colleges en gemeenteraden van de gemeenten in Holland Rijnland
- Portefeuillehoudersoverleg/Commissie Maatschappij van Holland Rijnland

Duurzaamheidsaspecten
N.v.t.

Gezondheid

De Samenwerkingsovereenkomst beschrijft de taken en voorwaarden om maatschappelijke zorg te bieden in de regio. Goede afspraken zijn belangrijk voor de kwaliteit van de hulp en ondersteuning van maatschappelijke zorg, wat de gezondheid van de inwoners die maatschappelijke zorg nodig hebben ten goede komt.

Varianten met argumenten voor en tegen

Huidig voorstel:

1. Met de doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg per 2023 zijn de gemeenten verantwoordelijk geworden voor de ondersteuning voor inwoners met (ernstige) psychische problemen en de opvang van mensen die dak- of thuisloos zijn geraakt. Een goede uitvoering van deze taak maakt regionaal samenwerken noodzakelijk voor het realiseren van specialistische voorzieningen om voor inwoners passend aanbod tegen verantwoorde kosten te realiseren.
2. De Samenwerkingsovereenkomst is een concretisering van eerdere besluiten zoals opgenomen in het raadsvoorstel doordecentralisatie maatschappelijke zorg van 14 oktober 2021.
3. De Samenwerkingsovereenkomst voldoet aan de gewijzigde voorwaarden van de Wgr.
4. De herziene ontwerp-centrumregeling Samenwerkingsovereenkomst is aangepast en daarmee in overeenstemming met de Wgr. Conform de Wgr dient in een centrumregeling een centrumgemeente aangewezen te worden. De centrumgemeente functie die Gemeente Leiden vervult voor de specialistische maatschappelijke zorg is verduidelijkt in artikelen over toe- en uittreding, opheffing en de geschillenregeling.
5. De gemeenteraad moet toestemming verlenen voor het aangaan van de regeling én na toestemming van de gemeenteraad over tot het treffen van de regeling.

Alternatief

Een alternatief scenario is geen toestemming geven voor het aangaan van de regeling. Hier ziet het college geen aanleiding toe, omdat de raad bij de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze geen zienswijze heeft uitgebracht met daarin verzoeken tot aanpassingen. Daarnaast ziet de herziene ontwerp-centrumregeling toe op het in overeenstemming brengen met de aangepaste Wgr. Tot slot kan een raad alleen de toestemming onthouden als de regeling in strijd is met het recht of het algemeen belang, wat hier niet het geval is.

Voorgesteld besluit

1. Toestemming te verlenen voor het vaststellen van de Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland.

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen

Deze Samenwerkingsovereenkomst borgt afspraken over de regionale en subregionale maatschappelijke-zorgvoorzieningen in de regio. Om ervoor te zorgen dat de op-, om- en afbouwopgave van deze voorzieningen in harmonie met elkaar en met de beschikbare financiële middelen zijn, is het zaak dat elke gemeente op de hoogte is van de afspraken en zich eraan committeert. De ambtelijke en bestuurlijke overlegstructuren zorgen ervoor dat elke gemeente beleid kan afstemmen, besluiten kan voorbereiden en dat gemeenten vraagstukken met elkaar bespreken.

Financiële en Juridische gevolgen

Financiële gevolgen

Toestemming verlenen voor het aangaan van deze samenwerkingsovereenkomst heeft op zichzelf geen financiële gevolgen. De financiële afspraken met gevolgen staan beschreven in de Samenwerkingsovereenkomst.

Juridische gevolgen

De gemeenteraad heeft na ontvangst van de Samenwerkingsovereenkomst maximaal acht weken de tijd om toestemming te verlenen. Als alle gemeenteraden in Holland Rijnland toestemming verleend hebben zal de Samenwerkingsovereenkomst van kracht worden. De juridische afspraken onder de Samenwerkingsovereenkomst zullen dan van toepassing zijn. Dit gaat onder meer over:

- Het doel van de Samenwerkingsovereenkomst;
- De taken van de centrumgemeente (Leiden);
- Kwaliteitseisen
- Overlegstructuur, financiering, mandatering en privacy
- Wijziging, toetreding, uittreding en opheffing
- Inwerkingtreding, looptijd en evaluatie
- Overmacht, onvoorziene omstandigheden, geschillen en klachten
- Archivering

Ook zullen de gemeenten van Holland Rijnland nadere afspraken over de uitvoering en financiering van de specialistische maatschappelijke zorg door Gemeente Leiden vastleggen in een Dienstverleningsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland. Dit is een collegebevoegdheid.

Bijlagen

1. Raadsbesluit TOESTEMMING Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland
2. Raadsvoorstel Zienswijze Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland
3. Was/wordt lijst Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland;
4. Herziene ontwerp-centrumregeling Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland, inclusief bijlagen:
    a. Financiering regionale kosten en verdeling regionale budgetten BW en MO;
    b. Rapportage op- en afbouw voorzieningen Holland Rijnland.

Advies meningsvormende raad I 26 oktober 2023

De raad heeft voldoende informatie om een besluit te nemen. Het wordt een hamerstuk in de volgende besluitvormende raadsvergadering.